

TRIBINA
SUVREMENE MUZEOLOGIJE

CIKLUS PREDAVANJA I SAVJETOVANJA O AKTUELNOJ I
STRUČNOJ PROBLEMATICI MUZEOLOGIJE I MUZEJSKE SLUŽBE

U vremenu od 24. do 27.X 1973. održan je redoviti ciklus predavanja i savjetovanja o aktuelnoj i stručnoj problematici muzeologije i muzejske službe u okviru postdiplomskog studija muzeologije za zimski semestar 1973-74. godine. Svrha ovih ciklusa predavanja je tribina kompleksne problematike muzejske službe, usmjerene u prvom redu na unapređenje rada i djelovanja svih naših muzejskih ustanova, savjetovanja i uočavanja aktuelnih problema suvremene muzeologije i muzejskih ustanova ne samo u muzejskoj službi u zemlji nego i u svijetu.

Ovi redovni ciklusi predavanja koji se održavaju dva puta godišnje - u ljetnom i zimskom semestru - namijenjeni su svim muzejima i muzejskim radnicima i zavodima za zaštitu spomenika kulture i prirode u svim republikama i pokrajinama u Jugoslaviji. U međumuzejskoj i kolegijalnoj stručnoj suradnji postoji mogućnost neposrednog upoznavanja aktuelnih problema koji su od neposrednog interesa za cijelu muzejsku službu i za sve stručne muzejske radnike u zemlji.

Ciklusi predavanja koji se redovno održavaju u okviru postdiplomskog studija muzeologije od 1966 godine primljeni su od muzeja, muzejskih radnika i zavoda za zaštitu spomenika cijele Jugoslavije i svaki ciklus bio je do sada posjećen od kolega iz svih republika i pokrajina. Centar za postdiplomski studij Sveučilišta uspio je okupiti muzejske radnike koji su se afirmirali kao stalni profesori i predavači uz redovitu suradnju muzejskih radnika iz svih republika koji doprinose ovom studiju kao predavači i referenti sa specifičnim temama.

Na početku održanog ciklusa predavanja znatno je proširen najavljeni red predavanja sa seminarima i konzultacijama sa užim grupama muzejskih radnika specijalno zainteresiranih za užu specifičnu tematiku praktičnog rada u muzejima, aktuelnih i konkretnih stručnih problema nekih muzejskih ustanova. Seminari i konzultacije održani su u referalnim ustanovama - Zoološkom muzeju, Republičkom zavodu za zaštitu spomenika kulture, Muzeju za umjetnost i obrt, Arheološkom muzeju, Restauratorskom zavodu Hrvatske, Muzeju grada Zagreba i Muzejskom dokumentacionom centru.

Rezultati ovih seminara i usmjeravanje na praktično rješavanje problema naših muzeja i cijele muzejske službe dali su pozitivne rezultate i za predavače i za muzejske radnike, a time i za muzeje na kojima kolege rade. Ove konzultacije su korisna izmjena misli i iskustava za sve muzejske radnike i koristan doprinos unapređenju rada u muzejima. Time su specifična problematika studija muzeologije i problemi muzejskih ustanova mogli biti u užem zainteresiranom krugu daleko stručnije i iscrpnije tretirani uz konzultacije stručne literature, koja je u referalnim ustanovama i odmah pristupačna, a do koje širi krug muzejskih radnika ne može doći.

Biblioteka i dokumentacija Muzejskog dokumentacionog centra bila je tih dana otvorena od 7 - 20 sati.

Održana su slijedeća predavanja:

A. B a u e r, Aktuelni muzeološki problemi - Muzejski predmet kao muzeološki pojam. - Predavanje bilo je vezano za tregiranje ove tematike u najnovijoj muzeološkoj literaturi koja se nadovezuje na tretiranje ovog problema u Muzeologiji br.6 koju citiraju napisi u stručnoj literaturi publiciranoj u ČSSR-u i Poljskoj. Problem muzejskog predmeta kao subjekta i objekta spoznaje i funkcije predmeta u muzejskoj ekspoziciji. Odnos tematike ekspozicije prema muzejskom predmetu.

V. M a ě a r i ć, Zaštita spomenika kulture - Neki bitni elementi u principima rada službe zaštite spomenika kulture - Organizacija službe zaštite spomenika i udio muzeja

u službi zaštite spomenika kulture - Osnovne funkcije muzeja sa gledišta službe zaštite spomenika kulture.

Z. M u n k, Umjetnički muzeji i zbirke - Zadaci umjetničkih muzeja u suvremenom društvu - muzejska pedagogija - Tipologija muzeja i zbirki u grupi umjetničkih muzeja i u zbirnama kompleksnih muzeja - Tematika muzejskih zbirki - Što sabirati - Unutrašnja struktura materijala u grupi umjetničkih muzeja i zbirki - Polemičnost teme "zaustaviti sadašnjost za budućnost" -

A. B a u e r, Ulaznica kao predmet muzejske propagande. - Bogata skala raznih sadržaja i formi ulaznica u muzeje u raznim zemljama - Značenje forme ulaznice za muzejsku propagandu - Ulaznica kao opravdanje izdatka za laike i posjetioca muzeja - Razglednice, informativni prospekt, tlocrt, vodič i slične forme ulaznica kao trajna i uporabna vrijednost za posjetioca - Iskustva u muzejima kod nas i u svijetu.

S. Č a n a đ j i j a, Zaštita prirode i čovjeka - aktuelni problemi zaštite prirode u svijetu i kod nas - Problemi primjene međunarodnih konvencija za zaštitu prirode i čovjeka kod nas - Zaštita prirode i udio prirodoslovnih muzeja u službi zaštite prirode.

B. L u č i ć, Radionice za preventivnu zaštitu muzejske građe - Potreba radionica za osnovnu službu konzervacije i zaštite predmeta u muzejima kao uvjet za održavanje muzejskih zbirki i sprječavanje akutnih obolenja i infekciji muzejskih predmeta - Oprema radionica za najosnovnije i najhitnije zahvate - Problem odgoja stručnog kadra preparatora - Priručnici i potrebna stručna literatura za rad u preparatorskim radionicama u muzejima. -

A. B a u e r, Quicheberg, prvi muzeološki traktat iz 1565.godine i njegova suvremenost - Prva poznata metodologija muzeja - Konceptcija kompleksnog pokrajinskog muzeja za Bavarsku, za zbirku Hercoga Albrehta V.Bavarskog u Münchenu - U svojoj biti traktat je još i danas, nakon četiri

stotine godina, po svojoj koncepciji suvremen i može biti faktor u studijskom pristupu rješavanju problema koncepcije suvremenih muzejskih ustanova -

M. G o r e n c, Muzejska ekspozicija - Značenje muzejske ekspozicije - Obaveze muzejskih radnika u studijskom pristupu temi ekspozicije - Odnos prema korisnicima - Uspjeh izložbe i kriterij ocjene - Odgovornost muzejskog radnika prema ustanovi, prema temi, prema korisnicima i posjetiocima.

A. B a u e r, Prva i druga "Pariška revolucija u muzeologiji" - Prva revolucija izazvana međunarodnom anketom i izdanjem publikacije "Musees", Georges-a Wildenstein-a u Parizu 1931.godine sa 41 priloga od najuglednijih autora muzejskih radnika koji traže reorganizaciju koncepcije muzejskih ustanova - "...Revolucija a ne reforma u muzeologiji..." - Druga "revolucija" izazvana "Pariškim demonstracijama 1968. god. u Parizu sa parolama "Spalite muzeje"... -

- o aktuelnim temama i problemima muzejske ekspozicije - Komparacija ekspozicije arheoloških zbirki i muzeja u Grazu, Asparnu i na izložbi u Petronellu (u Austriji)

- Aktuelni muzeološki problemi vezani za valorizaciju muzeja kao ustanove i muzejske djelatnosti - Struktura i organizacija muzeja kao ustanove osnovni preduvjet za mogućnost rada i djelatnosti -

- Bibliografija kao muzeološka tema i zadatak rada svake muzejske ustanove. - Bibliografija vezana za temu i naučno-istraživački zadatak muzeja - Stručna bibliografija - Muzeološka bibliografija - Izdanja međunarodne muzeološke bibliografije ICOM-a i udio Jugoslavije u ovoj bibliografiji - Bibliografija muzejskih ustanova - Bibliografija "muzeoloških nekonvencionalnih publikacija" i nepubliciranih radova -

O aktuelnim problemima muzejske službe u svijetu i u Jugoslaviji - Reorganizacija ICOM-a i prijedlog novog Statuta ICOM-a - Međunarodna savjetovanja i simpoziji - Stručne i muzeološke teme na savjetovanjima u Jugoslaviji.

S. Č a n a d j i j a, Zaštita i konzervacija prirodoslovnih zbirki u muzejima - Problem koji je stalno aktuelan u našim muzejima - Iskustva, forme i principi zaštite ovih zbirki u muzejskim izložbenim prostorijama i u depoima - Tehnika čišćenja zbirki i njihova zaštita -

B. L u č i ć - Dokumentacija za konzervaciju i restauraciju muzejskih predmeta i zbirki - Korištenje dokumentacije u Restauratorskom zavodu Hrvatske i konkretnih iskustava na konzervaciji, restauraciji, stručnoj i naučnoj revalorizaciji određenih objekata - Korištenje laboratorija opremljenih skupocjenom aparaturom, dokumentacijom i praktičkim iskustvima - Korištenje fototeke i dokumentacije - Principi kreiranja stručne dokumentacije za radove na konzervaciji i restauraciji muzejskih predmeta -

A. B a u e r, Funkcija i zadaci muzejskog pedagoga - Bitno različiti zadaci muzejskog kustosa i muzejskog pedagoga - Dva područja stručnog interesa i studijskog pristupa - Muzejske zbirke i muzejski posjetilac - Muzejski kustos nije muzejski pedagog, a muzejski pedagog nije muzejski kustos - Iskustva i preporuke ICOM-a i muzeja u svijetu - Zadaci suvremenih muzeja kao faktora kulturnog života sredine u kojoj djeluju - Zadaci i perspektive muzeja u budućnosti i uloga muzejskih pedagoga -

Tibor S e k e l j - Međunarodni simpozij ICOM-a za antropologiju i etnologiju i međunarodna komisija etnografskih muzeja održan u Milwaukee-u u USA VII 73. - Rad i organizacija simpozija, zaključci i preporuke - Referat održan na simpoziju od Tibora Sekelja o tipu muzeja koji interpretira kompleksnost svagdanjeg života -

A. B a u e r, Problemi i sistemi dokumentacije u muzejima - Zadaci službe dokumentacije za regionalne, zavičajne, lokalne muzeje kao izvora naučnih informacija za tematiku muzeja - Dokumentacija vezana za inventare, stručna i naučna obrada muzejskog predmeta i dokumentacija vezana za život predmeta prije dolaska u muzej i u muzeju - Iskustva na prikupljanju dokumentacije u našim muzejima - Primjeri rezultata rada u nekim muzejima -

M. G o r e n c , Postav Muzeja grada Zagreba - Muzeološka analiza koncepcije i realizacije muzejske ekspozicije - Tematika i izbor eksponata za tretiranje i interpretaciju teme - Korištenje iskustava i rezultata ovog postava i mogućnosti za analogna rješenja -

U suradnji svih učesnika i nastavnika održane su konzultacije o koncepciji, strukturi i organizaciji postdiplomskog studija muzeologije - Suradnja sa katedrama i institutima za muzeologiju na drugim univerzitetima i u drugim zemljama - Suradnja sa ICOM-om i drugim stručnim organizacijama i korištenje njihovih iskustava - Dosadašnja iskustva i korištenje sudionika postdiplomskog studija muzeologije dane mogućnosti u ČSSR-u, Poljskoj, DDR, BRD, Rumunjskoj, Austriji, Engleskoj, Francuskoj (ICOM) - Potreba stalnog dopunskog obrazovanja stručnih i naučnih radnika u muzejima - Služba informacija o radu i djelovanju muzejske službe i muzejskih ustanova kod nas i u svijetu preko Biltena Informatica muzeologica - Potrebe proširenja informacija, prikaza domaće i strane stručne literature, održanih stručnih savjetovanja i simpozija u svijetu, njihovi rezultati, zaključci, preporuke - Izrada stručne muzeološke bibliografije Jugoslavije za ICOM - Bibliografija muzejskih ustanova -

Potreba informacija o radu i djelovanju muzejskih ustanova i zavoda za zaštitu spomenika za afirmaciju ovih službi u suvremenom društvu -

Osim ovih predavanja održali su seminare i konzultacije svi nastavnici postdiplomskog studija muzeologije uz suradnju sa stručnim i naučnim radnicima u referalnim ustanovama. Na taj način praktički je proširen krug suradnika u nastavi i praktičnom radu studija muzeologije i pružena mogućnost korištenja ovih ustanova ne samo za studij muzeologije nego i za konzultacije i stručnu pomoć u rješavanju aktuelnih problema naših muzejskih ustanova.

Ovi seminari i konzultacije sa svim nastavnicima muzeologije, redovno se nastavljaju i dalje i mogu se njima koristiti svi muzejski radnici iz svih republika i pokrajina bez obzira jesu li uključeni u postdiplomski studij ili nisu.

Sve teme predavanja bile su nove teme specijalno obrađene za ovaj ciklus predavanja, dijelom inicirane na ciklusu predavanja u prošlom semestru.

Ukupno prijavljenih polaznika predavanja i seminara bilo je 58. Gotovo svi polaznici bili su muzejski radnici izvan Zagreba. Zastupane su bile sve republike i pokrajine Jugoslavije.

I par dana prije najavljenog ciklusa predavanja i još nekoliko dana nakon završetka predavanja kandidati postdiplomskog studija muzeologije u relativno znatnom broju obavili su konzultacije sa nastavnicima za Magistarske radove i referate, obavljeno je ukupno 47 ispita (prema primljenim prijavama u MDC-u), a posebno je bila znatna frekvencija muzejskih radnika na korištenju stručne Biblioteke Muzejskog dokumentacionog centra.

Troškove organizacije i održavanja ovih ciklusa predavanja snosi isključivo postdiplomski studij muzeologije na Sveučilištu, odnosno referalne ustanove i muzeji u kojima se održavaju predavanja i seminari. Predavanja održavaju se redovito u Tehničkom muzeju. - Organizaciju i sve ostale poslove vezane za ova predavanja vrši Muzejski dokumentaciono centar, Mesnička 5, telefon (041) 440-896.

Antun Bauer